

N° 36.

Seftdeenâ, 2. (14.) September

1872.

Walsa par gaddu: Matjas meest 1 rubl., pastes nauda 60 far.

Rahditajs.

Cetschsemmes sinas. No Ribgas: biketneeku fasaulschan., — flawens wihes mirris, — gub. wald. sinna. No Jelgawas: Latw. beedr. swehki. No Rursemmes: 35 gaddu ammata kabas. No Leepajas: daschadas sinas. No Bahetas: teefasnamma eefwehtischana.

Abrsemmes sinas. No Berlins: Treiju keiseru sanahschana. No Franzijas: lattu preesteris Hijazints apprezjees. No Mohmas: pabwests padohdotees lehnina lillumeem. No Rihnas: pahc atjau-noschanahm.

Saunatahs sinas.

Is Franzuschu tautas dshwes. Behteris un Tschaulste. Behtulam, jeb 24. Augustam. Strehweru beedrida. Grahmatu sinna.

Beelittumâ. Ar warru apprezeta. Leischu firste Gedimins un Leischu sweinees Jagatis. Dshristele. Sobhugalla fallami wahrdi. Allam gaismas wajaga.

Cetschsemmes sinas.

No Ribgas. Isgahjuscha swehtdeenâ, 27tâ Aug. peepeeschi pa telegrafu atskrehjuse sinna, ka lai fasanz lohpâ wiffus Ribgas aprinki dshwodamus us kahdu laiku atlaiustus saldatus jeb biketneekus. Pahc schahdu fasaulschanu jau pehrn tilla runnahts wiffas awises un laudihm isflaidrohts, ka schahda fasaulschana teel til prohwes deht ween turrehta, kur tohs spirgtohs un wesselohs kahdas 2 neddetas paturra pee ribloschanahs un wahjakohs tuhlin at-laisch us mahjahm. Pehz ribloschanas, jeb munsterechanas wiffi zitti arr teel atlaiusti. Pehrn un ir schogadd' daschas zittas gubernijas tas jau isdarrihts un nu arri Ribgas aprinki us to reisa peenahuse. Pasluddinaschanas, kas jau preesch tahda brihscha gattawas turretas, tilla tuhlin pee wisseem stubreem peesistas, bet laudis to wiffu gribbeja zittadi saprast. So kad biketneeki til ahtri tilla fa-

faukti pee polizei-waldischanas, tad netrubka gudrineeku, kas kleebsa: „Nu warr redseht, ka drihs buhs karschs! laikam tee augstee waldineeki Berlinê kâ fastrihdejuschees un nu tadeht karschs peeteihts!“ Polizejai bij gruhts darbs, kamehr eespehja laudihm isflaidroht, tadeht schi fasaulschana un ka tadeht lai neweens nebehda pahc to, ka pee fawejeem netifschohht atpakkat. Taggad wiffi jau apmeerinajuschees un usajizinatee meerigi sawu zekku aisgahjuschi, kurp eet teem pawehlehts.

No Ribgas. Pirmdeenâ tai 28tâ August no rihta p. 8 tê sawâ muischinâ, Deewa meerâ ais-migga lungs, kas tuhwu un tabtu pasihstams un kam neskaitamas affaras pakkat lihst. Tas bija Ribgas pilsehtas muischu aprinka polizejas wezzakais komissahrs (Landkommiffahr) Haken, 70 gaddus wezs. Wairal kâ 45 gaddus sawu gruhthu ammatu waldidams, winsch bij pelnizees leelu ustizzibu no augstakahm waldischanahm, pahc ko arri reisu reisahm tilla apgohdahts ar gohda-sihmehm, un mantojis mihlestibu pee wiffadu kahrtu zilwekeem. Winsch sawa aprinka laudis wiffus pasinna un teem bija tehws un padohma-dewejs, kildu-un nemeera falihdsinatajs un tã winsch daudseem palihdsejis, daudsus no nelaimes isglahbis, daudj palaidneekus pamahzjis un us labba zekka waddijis. Katris, kas kahdu laizianu winna aprinki dshwojis, sinahs, ka nemellojam wis, kad fallam: „tas bija lungs, kahdu retti at-rohd.“ Winsch sawu laiku un sweedrus netaupija wis, nabbageem un behdigeem palihdseht leetâs, kas nepeederreja pee winna ammata, bet us to winnu speeda kristiga tuwafu mihlestiba. Bil wehrts winsch

bijis fawcem lihdszilwekeem, to leezina tee tuhftoschi, kas schinnis deenas ar winnu fawu tehnu apraud.

No Rihgas. Widssemes gubernijas waldischanas isleiduse sinnu, ta taggad, kad ta trummu-sebrga pagallam effoht beigusehs, Fellines aprinki no waldischanas puffes atkal teeloht atwehlehts, lohpu-tirgus turreht.

Tapeh3, ta jubrmallas waffaras-weesi atkal aisgahjuschi, ta grahmatur-paste Dubbeltos 26ta August f. g. tikkuse aiswehrtu

No Selgawas. 30ta August schejenes Latweeschu beedriba noswinneja fawus pirmohs gadda-fwehtkus ar dseedaschanu, runnahm, musihki, gohdamaltiti, teateri un balli. Wifs isdewees kahrtigi un pa gohdam.

No Kursemmes. Tai 10. Julija noswinneja Aswikku muischlungs Krischjahns Dhsolinisch fawus 35 gaddu ammata kabsas un dsim-schanas deenu. Rauna, Widssemme, fawa dsimtenne, tas 13 gaddus fainneeziabas ammatu kreetni, la laimigs un gudris fainneeziabas weddejs, kohpis un 22 gaddus fawa ohttra tehwsemmee, Kursemmee. Winna gohda deena to apfweiza draugi un peeder-rigi ar preeka dseefminu, to us balsihm nobseedaja, gresnu pukku un wahrpu krohni pasneegdami. Dseefminu peeleeeku schi klah, kas ta flann:

Meld.: Deews, fwehti Kursemmi ic.

Tew' nahlam sweizinaht,
Dseefminu usseedah
Schi deenina!
Trihs desmits peezejus
Sem'lohpi gadsahrtus
Strahdajoh aihsaisus
Tur' premiana!

Semm' kohpi Tu eesahli
Rauna, tur peedsimni,
Wehl jauniba.
Kursemmee atnahzi,
Sche darbu erfahzi,
Lihf schodeen waodijt
Isweiziba.

Deews Tew' irr waddijis,
Swehtidams swehtijis
Beihnischligi.
Par behdu eeleijahm,
Zaur pukku paleijahm,
Us sakahm gannibahm
Tehwischligi.

Sem'lohpiju wahrdina
Dseefmina sweizina
Mihltigi Tew'.
Sneeds wahrpau wainagu,
Ar mihlis' rohtatu,
Par sweedreem dahwanu,
Latpnigi Tew'!

Deews, fwehti muis'chlangu,
Laimigu fainneeku,
Saimneeziaba!
Deews fwehti puhliu,
Dohd garru muhschinu,
Ar wahrpahm gresnotu!
Hurrah! Hurrah!!

G. F. S.

No Leepajas. Scho waffaru bija Leepajai to preeku deenau dauds. Mai mehnesi fwinneja trihs deenas Keisera leela Behtera L fwehtkus ar leelu gawilechanu. 31. Maija isbrauza Leepajneeki

par eisenbahni us Preekuli, tur islustetees un Behtera fwehtkus pabeigt noswinneht. Bija kahdas 2000 galwinas kohpa, kas pee musihka skannas prezajahs, kad pilssehtneeki gawileja un danzoja. Juli mehnesi atkal apmelleja augsti weesi Leepaju. Rihgas zeenigs general-gubernatora leelskungs un Selgawas gubernatora zeenigs leelskungs. 7ta Augusta bija atkal Leepajai tas augsts gohds, redseht augstu zeenitu Krohna-mantineeku Leelfiristu, kas no Dahnssemes atbrauza un aishrauza Sta August par eisenbahni us Nowa-Tscherlasli. — Par scho bahdeschanas laiku bija Leepaja dauds weesu gan no Behterburgas, Maslawas un Rihgas, gan arri no Bohkeem un no semmehm. Annastirgus arri bija scho gadd jo leelaks, ka lihds schim zaur to, ka ar eisenbahni kohpmanni no tahleenes bija ar kohschahm prezehm atbraukuschu.

— Tai 10. Augusta no rihta agri aisgahja ar ugguni Preekules muischas leelaks uhdens sudmallas (dsirnawas), kas kahdas 6 juhdes no Leepajas un netahlu no Preekules eisenbahna stazijona. Eisenbahna sprizze lihdsjeja ugguni sawaldihht, lai salmu kaubses, kas pee sudmallahm sakrautas, nefadegga; jo pee sudmallahm arri bija kuktama maschine. Diweem Preekules fainneeceem, kam jau 10. Mai negais rubsu laukus nomaitajis, nu atkal atliffuscha labbiba, kas bija malt atwesta, fadegga. Ka dasch'deen ne-eet!
G. F. S.

No Bahrtas, Kursemmee. Ja kahdam no lasfitajeem gaddahs staigah to zekku, no Selgawas us Palangu, tad zaur Krubtes meschu isgahjis, rassees Klajums. Nu kahdu wersti gahjis, pascha zekka mallu pa freisu rohtu redsehs, ne wiffai leelu, jaunu, smuktu no kohka usbuhwetu nammu ar schindetu jumtu. Tas irr muhsu teefas un waldischanas nams. To schogadd' tai 30ta Juli, — 7ta fwehtdeena peh3 waffarsfwehtku atfwehtes eefwehtijahm. Bija jauks laiks, tapeh3 arri gandrihs wiffi no bajnizas pahreedami sawahkehs tai jaunna namma. — Papreel-schu nobseedaja kohra dseedataji us 4 balseem, ihpaschi preeksch tam farakstihu, ar itt jauku meldingi dseefmu: „Deewam gohds, allelujah!“ — Nu muhsu z. mahzitais Brasche kohpi patihkami runnaja, isteildams, ka waldischanas un teefas nams effoht ta weeta, tur Deewam par gohdu, nowadda labbums un fwehtiba tophoh kohpi, un wiffam kaunumam pretti stahwehts un karrohts. Tapeh3 schis nams un galbs effoht eefwehtijams un fwehti un gohda turrans. Un waldischanas un teefas wihri peenahkami gohdajami, tad winnu darbi Deewam par gohdu un wiffam nowaddam par labbu un fwehtibu isdohdotees. — Runnah beidsis, ta Trihsweeniga wahrdi eefwehtija to, ar farlanu dekki un ar krohna sihmi puschkotu galdu. — Nu atkal dseedataji us 4 balseem jauki nobseedaja: „Paleez ar schehlastibu;“ un ar fwehtischanas wahrdem, wiffi kohpa, dseedadami nobeidsehm to eefwehtischanas darbu. — Wehlafi

wehl us 4 balfeem tappa dseedahts: „Deews, swehti Keisaru.“ — „Deews swehti Kursemmi;“ wehl arri preeksch tahs deenas ihpafchi rakstittu dseefmu: „Deews, swehti Bahrtawu, Mubf' mihtu uowaddu,“ u. t. j. pr. kà arri wehl daschas zittas jaukas dseefmas. — Fawnekti arri islubdsehs to brihwibu pa brihscham ar danzoschanu palustetees. Wehl tē dauds, mas ruh-pigi peeminnam: Mums wehl nelad fawa paschu teesa naw bijufi. Wiffu laitu bijahm pee Muzzawas, un schōs gaddōs pee Nihzas peedalliti. Nu tiffai no 1870ta gadda, pehz teem jauneem pagasta liffumeem, no Nihzas atschkibramees, — un lad pascheem pagasta namma wehl nebija, — weenās mahjās teefu turrejahm, un turpat arri skrihwerim kohrteli eeriftejahm. — Mums tiffai 60 faimneeki; un lihdsigi rehkihoht, katram kahdas 20 puhra weetas arramas semmes buhs; un 70 nammelneeki, kurreem katram atkal kahdas 6 puhru weetas arramas semmes, — un wiffeem mas un flittas ptawas un gannibas. Taphez ruhpejamees, kà jau daschdeen, jauni eefahzeji. — Pee muhsu draudses, prohti: basnizas un skoblas, peederr gan wehl 60 faimneeki un wehl kahdi 46 nammelneeki, — Leitischneeki, — kas pee Nihzas jau weenumehr, un ir taggad wehl peederr. Zitteem no scheem Nihza 4 juhdses tahtu irr. — Kaut schee, tam lihds mums tiffai 2 juhdses, un zitti ittin klah, buhtu no Nihzas gribbejuschi atschkirtees un pee mums peestah, tad, sin-nams, buhtum stipraks nowads un weeglak eetu fawu waldischanu un teefu usturreht. Nihza ir bes scheem palittu ar 200 faimneekem un wehl wairak nammelneekem. — Newarram tē skaidri pateikt, kalabb schee pee muhsu basnizas un skoblas peederredami, arri ne dsennahs pee muhsu pagasta waldischanas un teefas, — tē pat klahumā, — palitt?! — Par to dauds, mas scheshojamees. J. B.

Ahrsemmes sinas.

No Berlins. Tur nu pat swinneja augustus swehtlus. So kà lassitajeem jau sinams, muhsu augstais Keisers Aleksanders II. lihds ar Leelfirsteem Aleksander un Wladimir Aleksandrowitsch 24ta August Berlinē eebrauja un ar warren leelu gawilleschanu tiffa usnemti. Dhtrā deenā atkal Ehsreikijas keisers, — kas papreeksch Bairijas tehniau bij apmeklejis — arri tē atbrauja un tāpat ar leeln gohdu tiffa usnemts. Muhsu Keiseru — kà jau eeraddums, — fanehna ar tautas dseefmu „Deews, fargi Keiseru ic. Wiffur bij gresnum, wiffur pukkumainagi un karrogi un walkarōs leela uggunofchana un kauschu neskaitami pulki pa mallu mallahm, fur tif ween zerreja tohs augstohs weefus woi zil dab-buht redseht, Lihds ar keisereem tē arri bij fanah-fuschu winnu walstu augstakee kungi, kanzleri, kà muhsu firsts Gortschakows, Ehsreikijas kanzleris Andraffi un Wahzijas kanzleris firsts Bismarck; tad wehl feldmarschaki grabhs Berg un grabhs Moltke. Wiffas tahs deenas, kamehr keiseri tē Berlinē bij

kohpā, bij ihstahs weefofchanahs deenas, fur turreja manewerus, gohda-maltites un wiffabas zittadas gohda-israhdischanas. Pa tam atkal tee trihs walstu kanzleri fawā starpā turreja farunnas pah walstu labbumu. Pee manewereem, kas brihnum leeliski bijuschu un brangi isdewufchees, effoht daschas nelaimes gaddijuschahs, laikam zaur to, ka daschi zil-welt fawas rohbeschas pah drohschi pahrafhpuschi. Arri muhsu augsta Kunga un Keisera wahrda-beenu 30ta August deenā augstee weefi ar leelu gohdu swinnejuschi. Muhsu Keisers 31ma August reisofchoht probjam un Wahzu Keisers Willems soblijis Winnu lihds Dirschau pilskhehtai pawaddiht. Wiffu to brangumu no schahs weefofchanahs usrakstiht, mums tē naw ruhmes. Tadeht wehl peeminnesim, ka wiffas zittas semmes, kà Frauzija, Englandē un. t. pr. labbu ween runna pah scho Keiseru fanahfchanu un weenprahntigi falla, ka ta effoht jauka leeta un ka schee teizamee walbineeki darbojotees us to, mihto meeru apstiprinaht Giropā. — Slawehts Deews, ka tif tahs effam, ka schee trihs leelee kaimini meeru mihto un us meera ween dohma, tad arri mehs warram drohschi zerrecht, meera pahnā isdusseht un labklahfchanā pee-augt.

No Franzijas. Tas kattoku preesteris Gijazints, kas gan drihs pats pirmais pahwesta nemal-dibas haufim pretti stahjahs un kas tadeht no basnizas tiffa isflehgts un tad us Ameriku aisreisoja, — tas taggad zaur awisehm sinnamu darrijis, ka winsch effoht apprezzejees. Winsch pats rakstata: Nprezzetu kahrtā es dauds to fawā dsihwē esmu peenahzis. No ta laika, kad 18 gaddus wezs buhdams, scho bes-laulibas kahrtu few iswehleju, esmu ustizzigi ween to turrejis, bet tif Deews ween sinn, woi tahdu dsihwi arr warr usteikt. Kad es taggad 45 gaddus wezs meerigi un pee pilna prahta pahrdohmaju un fawai firds balfei paklausidams tai kahrtai atfallohs, tad tas noteek tadeht, ka to laulibu atrohdu few nospreestu no Deewa, tahs kahrtibas deht, kurrat pretti stahwedams, fawu dsihwes buhschanu samaita un Deewa prahtam pretti barra. Gan to negribbu fazziht, ka wiffeem tā nospreests, gohdigai beslaulibai gan laikam arri wajag buht, bet atkal ne katram; es juhtu, ka preeksch mann' ta kahrtā naw spreesta. Tai brihdi, kad manni draugi un peederrige manni atstahja, kad no fawas basnizas, tehwijas un famihlijas tiffu isstumts, Deews man behdigam un atstahdam peefuhntija scho weenigu pahri paliffuschu eepreezinahchanu un patweh-rumu. Scho Deewa dahwanu es gan nebuhtu at-sinnis un peenehmis, kad es ilgal buhtu kawejees kristigā laulibā eedohtees.“ — Winsch tahlak wehl falla, ka ta preesteru beslauliba ne-effoht ne kahds tizzibas haufis, arri ne wis kattoku haufis, bet Lateineeschu strahpes liffums. Austruma semmes wehl taggad arween preesteri ar pahwesta sinu ap-prezzejotees; tadeht arri winsch, apprezzehts buh-

dams, tomehr arween wehl paleekohht preesteris. Tomehr winsch apprezzoteles ahrsemme, jo Franzija ar sawahm teesahm no 1872 gadda winnam to nepakautu. Bet winsch nahlschoht atpakkal sawa teh-wischlä, të zitteem preestereem par preelshihmi un tam prettigus littumus kauna liffchoht. Winsch deesgan labbi pasihstohht preesteru kabrtu un sinnoht, ka preesteram arr jassin un jafabeedrojahs ar zittu walsts birgeru grubtibahm familijas dsihwé, — lo bes tam tas nekà newarroht fapraft. — Bes schahs jaunahs eeriktes wiffas zittas pahrlabboschanas esfoht neeki ween. ic. Tà tab nu arri tanni leetà pahwesta littumi laifahs palift bes spehka un gaisma nekaujahs sewi maisà paslehptu noturreht.

No Rohmas sinno, ka ar pahwestu ihsti kas sawadi notizzis, — lo agraki neweens nebuhtu warrejis eedohmatees un tizzeht. Winsch taggad pahwehlejis ar fehnina waldischanu pahw wiffahm darrischanahm farunnatees un floblu direkzijahm tohs jaunohs floblu littumus peenemt. — Sinnams, ka nu Jesuiti woi uggunis splaujohht un speeschotees Antonellim wirfù, lai tas pahwestu pahrunna no tahdahm dohmahm atstahtees, jo tas jau effoht til pat, kà fehninu par Rohmas un Italijas walddineeku atsiht; — bet Antonellis aissbildinajotees, ka effoht flims un newarroht nekahdas darrischanas fa-nemt. Pahwests pastahwoht zeefchi pee sawas nodohmas, lai gan nu Watikanà effoht leela ruhlschana.

— Resenn awises daudsinaja, ka pahwests sawas dahrgalahs mantas un ammata-rihkus effoht no Rohmas aissubhtijis prohjam; taggad sinno, ka tas ne-effoht wis teef, jo pahwests ne-effoht wis sawas mantas subhtijis, bet Jesuitu generalis; tas sinna-dams, ka palitschana Rohmà nebuhschoht, effoht wiffas sawas beedribas dahrgalahs mantas eepakkajis un us Marselji Franzija, aissubhtijis.

No Rihnas sinno, ka tur waldischanas buhschanà arween wehl effoht diwas partijas, kas weena ohtra pretti stahw. Preefscheja, tà nosaukta zenschanahs parteja, pee ka peederr prinzis Rung un winna beedri, gribboht, ka tam taggad 16 gaddus wezzam feiseram buhs apprezzoteles un ka to lai jau nosakka par pee-auguschu wihra gaddos. Ar schahdu sinno tee gribboht to jauno feiseru us sawu pufsi dabbuht, ka tas pehzak palihdsetu jaunahs ahrsemju eeraschas eewest un draudsihu ar Giropu stiprinahht. Prinzis Rung kà ohtrais atbildedams walddineeks, labpraht arr gribboht to nastu no saweem plezzeem nofrattihht, kas tab notiftu, kad jaunahs feisers patz sawu waldischanu pilnigi usnemtu. Bet ta ohtra parteja, kas pee wezzahm eeraschahm peelippuse un pee kurras arri peederroht pascha feisera mahte, ta wehl negribboht feiseru no behrna gaddeem atswabbinahht. Schi wezzene wehl effoht duhschiga, gohda-un warras kahriga seewa, kas patte labpraht gribboht walddiht un tadeht us to pastahwoht, ka lai prinzis pahri gaddus wehl paleekohht behrna kabrtà. Winna

arr isdaudsinohht, ka jaunahs feiseram wehl effoht behrna prahts, kas mihlejoht fkaistas drehbes, un spehka-leetas. Bittadi gan effoht wihrs paschòs jaunekka gaddos. — Rihnà arri sawa karra-buhschanà eijohht us preelshu, jo eegahdajohht labbus karra leelgabbalus, taifohht fkanstes, saldati strahdajohht brauzamus zekkus eetaifidami un t. pr. Sakka, ka taggad jau til weegli Pekinai nepeekuhhtu klahht, kà agrakòs gaddos.

Jaunahs sinnas.

No Berlins, 31. August (12. Septbr.). Wiffi trihs feiseri irr no Berlins aissbraufschu. — Leels pulks ordenu tiffa isdallihht. Kreewijas Leelfirsts Krohna-mantineeks dab-buja to kehdi no Hohenzollern-namma (Prufschu fehnina familijas) ordena.

No Hollandes Jesuiti tiffuschu israiditi.

No Wihnes, 30. Aug. (11. Septbr.). Tè stahsta, ka tee trihs feiseri nekahdas konferenzenz politikas leetàs ne-effoht turrejuschu, neds arri turrefchoht. Tiffai tee trihs kanzleri effoht farunnajusches un të israhdotees, ka wiffas trihs waldischanas wiffas leelakàs Giropas buhschanas esfoht weenà prahtà un ka us preelshu nekahdas swarrigas darrischanas nenotilfchoht, pirms wiffas trihs waldischanas pahw to to buhs saweenajuschahs weenà prahtà.

Si Franzuschu tautas dsihwes.

Franzuschu tauta jau no gaddu gaddeem zittahm tautahm pa preelshu eedama, ahtral sasneedsa garrigu attihstischanohs (plaukschanu) un meeßigu labklahschanohs. Simtu gaddu atpakkal bij Franzuscheem jaw pilnigi isglijhota rakstneeziba, (litteratura); kas ween gribbeja pee augsteem un mahziteem peederreht, mahzijahs franziski. Wiffseem sinnams, ka Prufschu leelais fehninsch, wezzais Frizzis, Franzuschu rakstus ween lassija, pa franziski runnaja un Franzuschu flawenohs rakstneekus us Berlini sawa tuwumà atfauza, sawu Wahzu wal-lodu ne kà nezeenidams un ne mas ne-eewehrodams, ka arri us winnas rakstneezibas lauka flawens wihrs, Lessings*) sawu darbu usfahka, sawas tautas rakstneezibu (litteraturu) atjaunodams un gohdà zeldams. Zaur daschadeem raksteem un flawenahm grahmatahm kluwa Franzijai dohmas un mahzibas sinnamas, ar kurrahm zittas semmes til daudj gaddu wehlat eepasinnahs. Gan jaunahs mahzibas nebij wiffas teizamahs; wajjadseja atsiht, ka grahmatàs tahdas dohmas gan rakstamas, bet dauds naw dsihwé isdarramas. Tomehr behdu un pohsta buhschanahm, kas Franzuschu libdij tam flobhsija, kluwa gals; tahs tiffa isahrbitas un isputtinatas zaur leelo breeßmu dumpi (1789), kas til labb Franzijai, kà wiffai Giropai jaunu laikmettu atwehra. — Republika — monarkija (Napoleona I., Luda XVIII., Kahrla X., Lui Filippa); republika — monarkija (Napoleona III.) un atkal republika — tà ne simtu gaddos Franzija

*) Peeminams, ka muhsu wezzais Stenders, Lessinga tuwumà buhdams, mahzijahs tautiskas zenschanahs zeenihht un pasihht. No Wahssemes us Kursemmit atpakkal greesees, winsch jaunahs dohmas un mahzibas raudsija mahndes grimmuschesem Latweefcheem eepohht preelshu teem rakstibams un zittadi publedamees.

mannijahs; tas jaw mums dohd leezibu par paschas tautas nepastahwibu un grohssichanohs. Tomehr kaislums un ahtrums buhtu zaur Franzuschu tautas dabbu un semmes gaisu (klimatu) kaut nezil aishildinami, ja til flimmakas wainas negraffitohs winnu dabba eesafnotees. Weena no tahdahm irr lepniba, uspubschanahs, usleeliba. Sinnams teef, jebkurra tauta justohs pazelta, apsinadamahs zittahm tautahm garrigi un zittabi preekscha buht; bet sawus spehkus pahrswehrt, no sewis wairaf gaidiht un zerreht ne la eespehjams, to eedohmatees nest, to newarr pazelt, — tas nepeeklahjahs ne weenam zilwekam, wissmasaf weffelai tautai. Pee Franzuscheem schi flimmiba eeweefusees; ar sawu „leelo tautu“ katra darba un wahrda galla brangodamees, tee schkeet wissu walidht un waddiht, ka til ween gribbedami; bet tuwal scho „leelo tautu“ apulhkojoh, tibras azzis eerauga feltitu reeksta tschau-malu, kam kohdols eekscha, tahpra ee-ehsts. Tilkai augstakas un pahrtikufchas kahrtas — arri ne wehl zaur zaurim, isglihto sawu prahtu ar sinnatnibahm un mahzibahm; daschi til pawirschu, no ahreenes, fewi ar smalleem eeraddumeem aplippina; semmakas kahrtas, ihpaschi semneeki wehl wahrgst mulkiba, daschadeem bandu dsinnejeem par laupijumu. Turredami fewi par nepahrwarrejameem, Franzuschi arri mas ruhpejahs sawu karra-spehku pahrlabboht; sawus sohbenus tee schkitta no fennejeem slawas un warras karreem jaw til beesi eljes sarrds cetihstitus, ka scheem sohbeneem pascheem no sewis taggad waijabeja uswarreht. Weetneeku pulkeem karra spehka wairojotees un deen' no deenas tahdeem wirsneekem klabt peenahkoht, par to awises sinmas neffa, ka neprohtoh ne sawa wahrda usrakstih — waldeeneeki tahwa karru fahlt nn mahzitee wihri un spalwas karrotaji, no pascha karra atraudamees, nostahjahs sawas drohshas weetas ka teateri, gribbedami redseht us karra skattuwes sawu slawu augam. Bet kas notikka? Agrejee mahzetti pahrspehja sawus mahzitajus! Ne til ween Wahzeeschi Franzuschus dsiki pasemmodami pahrspehja, bet paschi, gan ar leeleem publineem saweenodamees, ka leekahs, winnu weetu un swarru wissu Giropa irr eenehmuschu, jeb eesahkuschu eeneemt. Redsehs, to nahkams laiks gaischaki parahbihs.

Bes Franzuschu leekahs lepnibas wehl peeminams, ka tee, paschi par prahta un atsichshanas zeenitajeem gan sawudamees, tomehr sawas spreedumds labpraht pee „kuschu wairuma,“ „leela pulka“ turrah; neweens labpraht zittabi ne dohma un ne spreesch ka: „wissi laudis,“ „wissa pasaule“ (t. i. Franzuschu tauta) (tout-le-monde), negribbedams no leekahs brahtu tautas atsichirtees. Mezzei bij japa-dohdahs un arri Parihsei; tuhlin kauschu pulks isdaudsinaja: Mezze un Parihse effoh eenaideeem fleppeni pahrdohstas; Basehns un Troschi ir tautas un tehwssemes pahrdeweji! ta dsirbeja leelu pulku

semmu un augstu fuhdsotees. Bitti atkal: Napoleons irr karru gribbejis, winsch irr blehdis; muhsu peekrahpejs! Bittu pulks turprettim, ka weena balst: ne, Napoleons irr peekrahptajs; zitti winnu peekrahpuschi! u. t. j. pr.

Daschi ihsti un kreetni prahta-wihri, kas arri zittas semmes labbi pasihst, arri prett scho sawas tautas „wissas pasaules“ kaiti nemas alli nebusdami, ranga to wissada wihse raktds un runnas issohbodami isnihzinah. To itt ihpaschi redsam pee Franzuschu rakstneeka Eduarda Labule (Laboulaye), kas kahda sawa stabsta (romanâ): „Parihse Amerikâ“ ar kohdolu (motto): „Slimma sapai“ scho flimmu eeraschu aprakstidams, mums itt gaischi leel skattih eeksch Frantschu tautas dsihwes.

Stabsts runna par kahdu pilssehtneeku (birgeri) Danieli L., kursch kahdu Amerikas burwi un pubschotaju Jonatanu Drimu aplaitina, winna burwibahm netizzedams. Par sohdu un pamazishanu burwis aishurr muhsu Danieli us kahdu Semel-Amerikas pilssehtu, kur winsch wissu sawu mahju peederrigus un kaiminus atroh preekscha. Labbi eedshwojees un pilnigu tizzibas, fainneezibas, politikas un pilsneezibas (birgeru) bishwibu baudijis, teel us Franziju atpakkat atburts, kur pa wissu laiku winna meefas masu nahwes meegu gulleja; peederrigi, dohmadami, ka winsch eepreesch buhs labbu teesu opiuma baudijis, winnu turreja par nogihbuschu. Daniels atmohdees stabsta sawus Amerikas peedshwojumus. Wissi labpraht usklaufahs, dohmadami, ka winsch sapnojis. Amerikas walsts buhschanas usslawedams, winsch gribb wissu turrenes dsihwi arri pee sawejeem eewest. Winnam zittadas dohmas, ne ka Franzuschu „wissai pasaulei.“ Bitti jaw fahf schaubitees, wai tas til effoh pee pilna prahta.

Winnam sawu meitu jautajoh, wai ta jaw nedohmajoh prezetees, fewa fahf dusmoht, meitene nosarkst. „Nu, mans behrns, tu jaw drihs buhst diwdesmit gabbus wezza, kadeht nebus mums par to leetu runnah? Sakti man, kas tew til us firdi; ja tew kahds sinmas un nodohmahs — fakti til; kurru gribbese, to es par sawu snohu nemschu.“

Mahte dusmu pilna issuhta nosarkuschu meiteni ahra. „Klauf Daniel,“ ta issauz, „ka tu warri nabhaga behrnu til breefmigi mohzih?“

Kas pa mohzishanu? kamdeht es winnai newarru prassih?

„Reds, Daniel, muhsu meita irr tatschu gohdigu kauschu behrns un gohdigu wezzaku behrnam naw nekahdas fleppenas miblestibas. Winna tapat darrihs, ka winnas mahte. Kahu deenu nogaididama ta to wihru miblehs, to wezzaki tai buhs isnellejuschi.“

Tas gan buhtu pa wehlu. Man schkeet, ka naw labbi, kad behrns sawu likteni pawissam wezzakeem atkauj. Katris prezahs pats preeksch fewis un ne preeksch sawas mahtes waj tehwa. Irr jauki gan, kad behrni wezzaku padohmu par labbu eerauga, tam pa-

Kaufidami; bet ištās mihlestibas naw tur jaunahm fir-
dim, kur wezzaki speeschus speesch pehz fawa prah-
ta meitai wihrū ismekledami.

„Nesinnu“ atbild seewa ihfi un starbi — „kur
juhs tahdu jaunu mahzibu nehmuschi; bet es doh-
maju, juhs fawu mahju un fawejus wairaf zeenā
turreseet, tohs ar tahdahm sweschahm nedsirdetahm
leetahm neapghnidami.“

Bet sirdsmihla, wiffur jaw irr tā, ka behrns prezzes-
tees gribbedams, wisspirms fawu fidi aplauschina;
p. pr. Amerikā . . .

„Beet kluffu no fawas Amerikas! Wai mehs me-
schoni, farkanahdas Indianeeshi?“

Bet arri Anglijā, Wahzjemmē, pat Spanijā un
wiffur tahds eeraddums; ne-esmu wehl dsirdsejis, kad
tur laulibas kahrtai masaf laimes ne tā Franziijā.

„Eij, Daniel, tu man neleezees pee pilna prah-
ta.“

Lai buht tā buhdams, manna mihla, weens no
mums abbeem pee fawa spreeduma turredamees til
weltigus wahrduš mehta.

„Mannis deht; bet starp mums abbeem ta starpa,
ka neweens zilwels Franziijā pehz tawahm dohmahm
neturrahs, turprettim il ka tris tāpat spreesch tā es.“

„Al tā! tas „il ka tris“ arri mannās mahjās
par lungu; Amerikā bij zittadaki, wihrs nopuhsda-
mees atbild.“

Tē dehts pahrnahf no friseera (mattu greeseja);
matti widdū glihti atschkirti jaw no tahlehm pehz
wiffahm Arabijas smarschahm smarscho.

Tehws apjautajahs, ko winsch darroht. Itt ne
kā. Utgahdinadamees, ka Amerikā tas fawadi,
Daniels tam fakka:

Bet, mihlais dehts, muhschigi tahdu flinka dsihwi
jaw newarri dsihwoht. Taggad feschpadsmit gaddu
wezzam tew jafahf dohmaht par ko palikt.

„Al, tu mannu deeniau,“ issauz mahte, „kas pa
breesmahm! Lai winsch tatschu fawas jaunās de-
nas pabauda; nemas tā naw jasteidsahs.“

„Ja, ja, teht,“ dohma dehts, „nahkoschā gaddā
arri wehl laika. Tu man apgahdasi tab kahdu flob-
lotaju un . . .“

Tas karrotehm celedams tab tewi noraddinahs
kā melno strafdu.

(Us preeschu wehl.)

Behteris un Tschaukste.

Tschaukste. Ah, brahl Behter, kur tab tu til
newakfiks? dsirdu, ka tu jau senn mahjā, bet fatikt
newarreju nefur. Nu, kā tab gahjis pa scho laiku?

Behters. Man taggad mahjās daudj weetās
bijuschas; patlabban nahlu no Slehtas, jo dsirdeju
ka no Nihgas tāpat tā no zittahm mallahm wiffi
biffetneeki aisgahjuschi un ka Nihdsineekeem peetruhl-
stoht darba-tauschu, tadeht steidsohs mahjā, eestah-
tees fawā agrakā deenestā us tirgu, jo taggad lai-
kam tē pekās buhs papilnam.

Tschaukste. Ar taru apfahrtwandereeschānu man

tihrais pohsts! Weenadi man jadsird, ka mehs lai-
kam no mahtifschu mehlehem effoht sabijusches un
tadeht no tirgus aisbehgusch. Nesenn wehl Lubbu-
Sohstene us fawa burkanu kurwja usstahjusehs, droh-
fchi apleezinaja sawahm beedrenehm, mehs kklus
effoht laususch, jo winna trihs reis effoht muhs
littuse nolahdeht turklaht muhsu wahrduš peesaul-
dama, tad nu gan warroht tizzeht, ka mehs kur fawu
gallu dabbutusch.

Behters. Nabbadsite, buhs turklaht fawus rub-
bulischus deesgan tehrejuse, bet tas nelo naw pa-
lihdssejis. Mehs attal tē effam un winnu nikkem
tāpat paktat luhlofim, kā lihds schim.

Tschaukste. Muhsu passihstamee, weens tur Ka-
trihn dambja gallā un ohtrs pee Tank fabrika, jau
senn pehz tewis jautajusch un us muhsu peedsih-
wojumeem gaida. Wai tab nu nesahfi fawas man-
tas krawaht ahra — laikam deesgan buhji fakrah-
jis pa wiffu waffaru.

Behteris. Nu, dohmaju, ka tew arr nebuhs
wis masums, — bet taggad wakkas mas, jo finni,
ka mums schoreis darbs netruhls, kamehr tee biffet-
neeki nebuhs mahjā. Ohtrā kahrtā mehs fawu ag-
raf sohlitu wahrdu wehl ne-effam peepildijusch, —
wehl ne-effam fagahdajusch fawas bildes.

Tschaukste. Pee ta tu ween wainigs. Tu ais-
frehji us jakkumeem, pirms to bijam padarijusch.
Pa waffaru meistereem bij wairaf wakkas, bet nu
jau grubtak ees, jo nu Nihga attal pilna, wiffi
pahrnahf no jakkumeem un bilschu meistereem arr
darba papilnam,

Behters. Nu, us plahpaschanu mums laika
wehl zittās deenās; gan jau wezzee draugi pagaidih.
Swehtdeen no-eeschu pee tewis, tad istreekfimees.

Tschaukste. Swehtdeen — nē, nahkoschā sweht-
deenā nē, tad ja-eet behres tam fungam, kas til
daudseem un daschreis ir mums labba darrijis.

Behters. Teesa, teesa! Geschu arri! Gan jau
isptahpasimees.

Behrtulam, jeb 24. Augustam.

Weesis mums teescham atnahjis,
Draugi, Behrtulis irr klah!
Winsch pee mums tadeht irr nahjis,
Muhsus ween atgahdinaht:
Ka buhs strahdaht, tschalli steig,
Waff'ras-darbu drihfi beigt;
Arr to teiz ka ruddens nahsoht
Un ka lappas bahleht sahsoht.

Behrtul, draugs, nahj stattiht lauku
Un ko us ta strahdaj'fchi;
(Neds schogadd ar laiku jauku
Effam daudji strahdaj'fchi)
Stattais pats, woi preeks ne irr,
Kas par augteem schogadd irr;
Woi naw labbi rudji, meesch
Un arr ausas, firni tweesch!

Behrtul, draugs, schē dserrī allu,
Baudi saldu meddu arr;
Tu arr sinn' par behdu-gallu
Un kas mums nu preeku darr;

„Pastars-gals“ irr pagahjis
Un muhs ršihvus atstahjis.
Labrenzis, tas glahba muhs,
Winnam slawa no mums buhs!
Draugeem wehl tu garram eest,
Sweizini, tad tohs aissneegst!! S. Gr—sd—1.

Scrihwern beedriba.

(Sl. „B. w.“ N 32.)

Pehz B. f. dohmahm mums waijadsetu newiſs scrihweru, bet famihlijas beedribu zelt; kad B. f. dohmas us tahdu beedribu dibbinajahs, tad mums laitam newaijaga ihpafchu beedribu preeſch ſcrihwereem, winnu atraitnehm un bahrineem zelt, jo taggad, gobds Deewam, mums beedribu netruhst, tur arri ſcrihweri ar wiſſu famihliju, ka brahti, mahſas, brahka un mahſas behrni warr peebeedrotees.

B. f. dohmas irr arri tahs, ka latru waijadsetu par beedribas lohjetli usnemt, woi tas mahzihts jeb nemahzihts, augtas jeb semmas lahrtas; kad B. f. tahdas dohmahm irr, tad warru til wianna nefaprafchanu no beedribahm, winnu eeriktehm un isrihofchanahm noschehoht. Mums newaijaga jaunahs pafaules jeb lahdas famihlijas beedribas, bet mums truhst ihpafchi ſcrihweru beedribas. Liffumi mums jaw arri taggad ne-aisteeds, weens ar ohtru fa-eet un par waijadſibahm aprunnatees, un weens ohtram truhfumä, jeb zittä lahda wiſſe palihdſeht, kadeht tad wehl waijadsetu ihpafchu beedribu preeſch ſchihſ leetas?

Kad ſcrihweri ſewim beedribu zelt un ſawäs ſapuljes lä ammata beedri laut to pahſpreeſch, jeb norunna, neſinnu wiſ, woi to arri it latram waijadsetu ſinnaht, jeb woi arri it latram to derretu dabuht ſinnaht. Pehz mannahm dohmahm ſchai beedribai til ihpafchi waijadsetu buht preeſch ſcrihwereem, winnu atraitnehm un bahrineem. Lahda wiſſe preeſch weeneem un ohreem ſchahda beedriba eetaſama, to jaw Zulain f. ſawä usaijinaſchanä ſazzijis un arri zitti ammata beedri wehlati par to „Mahj. weest“ runnajufchi, un atrohnu tadeht par newaijadſigu un weltu, lappä wehl ruhmi aiseemt. Ja B. f. wehlahs, ka ſcrihweru brahti, mahſas, brahka un mahſas behrni arri teel par beedribas lohjetkeem usnemti, tad waijadsetu winneem — wiſſeſcheem ſcrihweru ammatu usnemt, un ſeweeſcheem attal ſcrihwerus prezzeh, lahda wiſſe tad arri B. f. warretu ſawu mehrli panahst.

Ja ſcrihweru brahtis jeb brahka behts zittu ammatu mahziſees, jeb ſcrihweru mahſas jeb mahſas meita wiſſu apnehmuse, kas warr buht pee zittas ammatu lahrtas preeſch, tad ſchee arri zittä beedribä tils labprahst usnemti. Ja las nebuhtu ne pee lahdas ammatu ſchirras peedalsams jeb ne to nebuhtu mahziſees, tad laitam arri netur par beedri netils usnemts.

Pe eſih meſchana: ſeweeſchi ihpafchi wehl nelahda ſchai lihdsigai beedribä par beedribas lohjetkeem naw usnemti.
C. C. Freimann,
Rihgas-rahts ſcrihweris.

Schis rakſis us ſaraktitaja luhgſchanu til tadeht ween te usnemts, ka B. wehſneſſis winnam ruhmi effoht leedis, — lai gan tur ſchis rakſis peederreja. Lai ſchai ſcrihwei weenreis buhtu gals, tad te darru ſinnamu, ka us preeſchu pahſ ſcho leetu nelahdi ſtrides rakſi Mahjas weesi ne tils usnemti. Redakzija.

Grahmatu ſima.

Pee Mahjas weefa driffetaja C. Plates lunga pallabban palikka gattawa un irr dabujama

Widſemmes wezza un jauna

Laita-grahmata

us to gaddu 1873,

lam irr 365 deenas.

Ar bildehm puſchota.

Makſa eeseeta 10 un ne-eeseeta 6 kap.

Rihgas Latweeſchu beedriba.

17tä September pehz puſſd. pulſti. 4, pilniga ſapulje. No 8ta September eefahloht, it peektdeenas pulſti. 8 waktara: jautafchanas waktari Preeſchneeziha.

Rihgas Lotw. lobdarrifchanas beedriba.

3ſchä Sepibr. pehz puſſd. p. 4, — generalſapulje. Preeſchneeziha.

Preeſch apſchadeteem zaur anku

Mahjas weefu redakzijai peeneſſa B. R. 3 rubl., Dorothea Leit 1 rubl., wairak dahwanas tils ar pateizibu peenemts. Redakzija.

Lihds 1. September pee Rihgas atnahſufchi 1689 fuggi un aigahjuſchi 1498 fuggi.

Atbildedams redaktehrs: A. Leitau.

Sluddinaſchanas.

Ar ſcho teel ſinnams darichis, ka Bihrix muifchas pagastam, Krimmulde draudſe, waijaga

pagasta ſcrihweru un pagasta ſkohlmeiſtera.

Lamdeht, kas ſchohs ammatuſ gribb peenemt, lai wiſſwehlati ar ſawahm leezibahm tai 11tä September f. g. pee Bihrix muifchas pagasta waldischanas peeteizahs. 1

Bihrihä, 8. Auguſt 1872.

Zauni zilweki, kas pohdneela ammatu gribb eemahjitees, warr weetu atrast pee 2

J. F. Jaegermann,
Suworow-eelä 66.

Mahpils walſſe irr tas grunſtgabbals „Walheim“ ar labdu meſchu, uppes-plawahm un lahdam 80 puhru-weetahm eſtrahdatas ſemmes, brangu lohka-dahſru, tadeht ka grunſtkunſs aiseiſohs, irr itt ahiri pahrdohdam. Skaidratas ſinnas par to isdohs turpat tas taggadeis ihpafchneels Grünwald. 1

Behrgu muifchä, Abdaſchu draudſe (14 werſtes no Rihgas), teel no nahluſcheem Jurgeem 1873 ne-iſſtrahdatas ſemmes-gabbali isrenieht. Klachtalas ſinnas turpat pee muifchas waldischanas. 3

Bohde zittä weeta.

Wiſſeem zeenijameem ſemturteem un pilſſehtneekteem, lä arri ſaweem draugeem darru ſinnamu, ka ſawu

apteeka-prezzu un pehrwju-bohdi

eſmu 14ta Auguſt atwehris ſawä paſchä mahjä, Buſku-eelä Nr. 9, un luhſu, to lihds ſchim man parahditu uſtizzibu arri tur ne-atraut. 3

Adolf Wetterich.

Weena lecia dſihwojama mahja ar labdam eeriktehm, lä: ledus-pagrabbu, flehti, ſtalli preeſch 8 ſirgeem, wahguſt, 1 kuhſchera iſhabu, lohpu-ſtalli, drehbju (weſchäs) bruhſt r. r., lä arri 1 leels abholu- un ſalnu-dahſſs, teel no 1ma Oktober f. g. isihreta. Schi weeta buhtu it ihpafchi derriga preeſch weenas linnu andeles jeb bohdes eerikſchchanas. Klachtalas ſinnas isdohd ſiſumas muifchas waldischana. (Adreſſe: Lyſohn pr. Wenden.) 1

Weenas uhdens-dſirnewas,

40 werſtes no Rihgas, pee Rihgas-Bleſlawas ſchofſchjas, teel tuhlin pahrdohdas. Luwalas ſinnas dabujamas pee Abdaſchu (Schloß Neuermühlen) muifchas waldischanas. 2

Solitud muifchä, 6 werſtes no Rihgas, teel leelati un maſali grunſt gabbali, ar eſtrahdatu, un ne-eſtrahdatu ſemmi isrenteti. Klachtalas ſinnas dabdu turpat tai muifchä. 3

Islohſchana tahs 35 lotterejas

par labdu Beſterburgas behrnu nammeem irr tai 1. Oktober f. g.

Lohſes, us lurrabm 2 tuhſtoſchi winneſtu, 50 tuhſtoſchu rub. wehribä, irr wehl ihſu laiku par 1 rub. 20 kap. dabujamas Jelgamä, Baſtes-eelä Nr. 20, pee Th. Walter.

Lohſes teel arri par paſti peeſtelletas, bet par peerihtifchanu irr no 1 lihds 10 lohſehm 30 kap. paſtes naudas japeeleel. 1

N a h w e s - s i n n a .

Virmdeenä, 28. August, pulksten 8 no rihta, pehz grubtas, sah-pigas wahrgschanas Deewa meerä aismigga mans mihtais laulahts draugs un muhsu lohti mihtais, dahrgais tehws un wezztehws, tas wezzalais Rihgas Landkommiffahr-fungs un brunnenees

Eduard Wilhelm Haken,

dfimmis Rihgä, 1802 g.

Wiffecm draugeem un teem, kas muhsu behdas lihds fajucht, te sinnamu darram, ka mehš sawa mihta aishgahjuscha adffuschas mee-fas fwehtdeenä, tai 3. September 1872 pulksten 2 pehz pufdeenas, no muhsu Utgahsen-muischas us Tohrna-kalna kapsehtu pee duffas waddifim.

Aishgahjuscha nofkummuschee peederrigi.

Dillu-muischä tirgas tiks ka jaw il gaddus tai 26. un 27. September noturrehts. 2

Limbaschu basnizas draudse, sem Willen-muischas pee Katrihnas, tiks ifgaddä 24tä September turrehts jauns tirgas, kas buhs linnu, linn'fehllu, lohpu, bohdu- un zittu prezzu tirgu. Bet kad nu schi deena schegadd' erkridt fwehtdeenä, tad to tirgu noturrehts virmdeenä tai 25. Septemler. 2
Tirgus irihletajs 2
G. Ahbeliht.

Gewehrojams.

Manna linnu- un linn'fehllu anbele irr taggad pahzelta mannä raschä mahjä, Kalku-eelä Nr. 31, kur agrati „Raisites“ lechpmannis andeleja. Sawus andeles-draugus un zittus semju toudis us-luhdsu sawu ustizziln täyat ka lihds schim man-nim atwehleht. 3
A. Dange,
andeles wahrs „Zwaigsne.“

Petroleum

un

petroleuma-lampas.

Mannä leelä petroleuma-lampu bohde warr dabbuht wiffatas galda-, pelarramas- un rohkäs neffamas lampas, schandorina-lampas un schandorina-fwezzes, ta arri wiffas lampu-wajadibas, ka: daktis, zilinderus, kuppel u. t. pr. un ap-foblu, ta satram sneegschu labbu prezzi par lehtalo tirgu. Turllaht pretahwaju leelu krahjumu petroleuma un schandorina, ko pa leelahm un masahm dalkahm, tas irr: pa muzjahm un stobpeem par lehtalo malsu pahrededu. Ihpaschi preelch bruhlschanas us semmehm par ihsten derrigu warru usteilt to petroleumu, kas jau te atwehts lastes ee, atlahst. 2

C. Höflinger.

Intschulalna muischä tohp labbi auguschi mee-schi pa leelahm un arri pa masahm dalkahm pirtti.

Ta mahja Masl. Abr-Rihgä, Kattolu-eelä Nr. 20 irr pahredodama. Klachtas sinnas Pehtb. Abr-Rihgä, i. scheffeja Nr. 132 pee wefhercene Krigrin.

Schuhjamas maschines un naudas-skapji

pahredohd R. Lütth, pretti behres nammam.

Palk-sambaris un pehrwju-bohde

no

C. Windmann.

Wiffecm saweem draugeem un passtameem darru sinnamu, ka es essu Pehterb. Abr-Rihgä, Kalku-eelä Nr. 18, blattam Martinsohn k. dselju-bohdei, palk-sambari un pehrwju-bohde eeriltejis un patš us sawu rehkinu andeleht eefahjis. Zerredams, ka neween draugi un pasistami, bet arri zitti tautas brahlh manni apmellehs, apfoblu arween tahs labbalahs mantas ar rittigu swarru un mehru par wiffu lehtalo zennu pahredohd. 2
Latweeschu draugs C. Windmann.

A. Th. Thies
wezzaka

Englischu magashua, Rihgä,

peedahwa englischu kaleju-laktas, skrubstiktus, wihles, kaleju plehschas un lohpu-lehdes no wiffada garruma un resnuma.

Reelakais krahjums

schuhjammu maschinu

preelch skrohdercem un t. pr. no 65—100 rubl. f. un masakas ar rohlu greeschamas par 35 rubl., ka arri preelch fainneezehm no 16 rubl. fudr. sahloht. — Preelch wiffahm maschinehm mehš wairak gaddus pilnigi galwojam un peesuhdam bes malsas us pagehreschanu zenna-rahbitajus ar bildehm.

Lühr un Zimmerthal,
Rihgä, leelä Smilfschu-eelä Nr. 7.

Wezz-Beebalgas draudses floblä irr pee pastah-wofschahm diwi kassehm wehl weena jauna kasse toggad cetaisita, kur augstakas mahybas, labdas lihds schim ween pilshchas-flobläs bifa smelkamas, tiks pasneegtas; turklast tohs, kas to weblejabs, wezzu Kohnneeku un Greeku wallobu mahyhs. Par skobleneem tiks u'nemti tahdi behni, kas labbä draudses-floblä ismahjijuschee, un no Kreewu wallobas jau druslu proht. Dhtdeen, 5. September, sahlfes mahyschana; tadeht tohp wiffi wezzaki, kas sawus dehlus schinni kasse gribbetu edohht, usajinai, 4. Sept. p. 2 p. pufsd. Wzz-Beebalgas dr. floblä ar saweem behneem atnahht etsamu taiffchanas deht.

Zaur daschahm leetahm irr notizis, ka 5. September mahyschana Wezz-Beebalgas draudses floblas augstakä, jaun-cetaisita kasse ne-eefahlfes. Kad sahlfes, us preelchu attal tiks studdinahst.

Widsemmes femneeku rentu-lahdes
augstaka waldischana atroharna leelajä Rehnin-eelä Nr. 24. 3

Wairak kohrteli irr isihrejami
Safslautä, Palisades-eelä Nr. 8, Pahdraugawä

Pee Narwas leeljella, pee stanjijas Tscherkowiji, oppalsch Korpajes muischas, irr isohdhami us ilgeem gabdeem us rent 20 labbi semes gabbali, no 10 lihds 20 diffetines leeli. Waffi pre-lsch buh-wschanas teel no muischas mecha dohti. 1

M. L. George
wihna-pagrabä

Kaula mahjä, Suworow-eelä Nr. 2, pretti Wöhmanna dahlam, pahredohd pa stobpeem, ka arri eelch puddelehm wihnu un rummu par wifsehtalo malsu, ka: portwihnu, malaga, muskat u. t. pr. 50 kap. par stobpu un puddelehm no 40 f. un dahrgala, bischof 3 puddeht par 1 rub. un 40 kap. par stobpu. 2

Tai nakti no 22. us 23. August f. g. irr teem Behju kreise, Lasdohnes basnizas draudse. Birschumuischas fainneeceem Wilkm Wembre, Brenz, Pulksten, Jahn Himmel un Andrei Kamman, no gannbas nesagti schahdi sirgi: 1) weena melna sehwe zettortä gardä wezza, krehpes us abbahm pufsehm, peeres widu retias baltas fwalwas un us palkolas kreisa gurna melns plekks, 55 rub. f. wehritbas; 2) weens baltis sirg, 15 gadeus wezs, pee galwas waffi raibumi (puppy feet) 50 rub. fudr. wehritbas; 3) weens melns sirg, 14 gadeus wezs, klesse peere un weena palkolas lahja lihds piemam lohjeklam balta, 30 rub. f. wehritbas; 4) weens kuhlains sirg (Fuchs), 9 gadeus wezs, klesse peere, krehpes us kreiso ruffi un preelshas kreisai lahjai naggä isgrehts robbs, 50 rub. fudr. wehritbas un 5) weens farlans sirg, 12 gadeus wezs, ar kreiso azzi neredf, wehritbas 30 rub. fudr. Kas tar schcem sagteem sigceem flaidru sinnu dohs, woi ar wahrdcem jeb zaur raktu, pee Birschumuischas pogosta waldischanas, dabbuhs 45 rub. fudr. patejibas algas. 2

Ur warru apprezzeta.

(Stat. № 31.)

Atalija febrahs jaunekam, kas wehl zeffõs no mettees, ap kasku un weenad ween to laipnigi us-
lubhoja. Likkahs, ka kahds par to buhtu smehejes.
Blehna! Tas bij wehjsch, kas pa skursteneem kauza.

Tingles lahrds dohmaja, ka mihlaka, tam gluschi
rohka, febrahs schai ap kasku un fazzija:

„Wai redsi, mans engelicht, firds man preefsch
Lewis ween degg . . .“

„Smird!“ tã winsch tai paschã azzumirkli no
mihlakahs atlehdamees cefleedsahs.

Atalija ar ween wehl laipnigi winnam pakkat
raudsijahs, bet schis stahweja bahls tã atmena stabs.

„Nu, kas nu buhs, kas nebuhs? . . .“ schi praffija.

„Tã kaut kas degg!“

Atalija ar ween wehl palikka sehdoht un fazzija:

„Teizat, ka firds Sums deggoht!“

„Nã, nã, pilli buhs ugguns wakkã tizzis! Warru
degguma smalku fa-ohst.“

Nu winsch flehgus atplehfa un no bailehm sahka
streipulacht.

Wiss debbes affins farkanumã spihdeja, beesi
duhmi un dsirkstes gar lohgu skrehja. Likkahs, ka
augscheja pills tahscha jau weenas leesmas. Dee-
nestneeki appafscha gulleddami no tam gan wehl ne
ka nesinnaja.

Bailãs pee lohga skreedams winsch to galdu ap-
gahsa, fur lampas un swezzes wirsã; taggad tik zaur
to ugguns-grehka gaischumu warreja istabã redieht.

Atalija tã sehdeja tã sehdeja tai paschã weetã,
fur warr-mahjis tai sawu mihlestibu isstahstija —
no bailehm warr buht bij nogihbuse.

Tingles lahrds taggad pa teesi us winnas ne-
dohmaja. Pille degga, fullaini gulleja, wehtra breef-
mas wehl leelakas darrija. Kam tahdã brihdi ne-
spehzigis seewischkis prahã nahls? Ja dsihwo buhs,
gan patte no sewis glahbsees. Par nogihbuschu lai
Deews apschelohjahs.

Lahrds gribbeja pa preefschu dimantus glahbt:
tee wairak tã millionu wehrts. Dohmaja scho
mantu dselses flappi list, tomehr atminnejahs, ka
dimants uggunã isputt; jo flappis gan sudrabu un
seltu no fadegschanas farga, bet wai dimantu arri,
to nesinnaja. Tapehz dahrgu-atmenu fasti fagrah-
bis skrehja tã allis us to weetu, fur sleppenahs trep-
pes. Rasti preefschã turredams ta apgahsta galda
nepamannija un tur wirsã kridams fameschgeja ne-
schehligi sewim kahju.

Peezeldamees newarreja kahjas bruhkeht.

Leelas bailãs winnam firdi mohzija. Us ta zau-
ruma, fur sleppenahs treppes, stahweja leels flappis.
Winsch nu gan turpu aisrahpaja, bet flimmahs kah-
jas deht nespehja flappa no seenas atstumt. Nu
brehza pilnã kakkã: „Glahbeet, glahbeet!“

Jau lohga ruhtes no leela karstuma sahka plihst,
un stilli krittã istabã.

„Glahbeet!“

Deenestneeki appafschã wehl gulleja un dahma no
krehfla arri nezehlahs. Nu Tingles lahrds atkal
rahpaja pee dahmas un winnu ais rohkas nehmis
sahka smilsteht: „Atalija! Atalija! Zelleetees! No
Deewa puffes zelleetees!“

To brihd, tad kahja wehl weffela, winsch ne no
kahdas puffes nekleebsa: zelleetees! Lai winna tur
fadegg, ja patihl.

Atalija meerigi atteiza: „Negullu wis; pastahsteet
jel wehl no sawas leelas mihlestibas.“

„Pille degg!“

„To fapni redseju nu baitodamees schurpu behgu;
Suh arri teizacht, tas effoht fapnis un runnajacht
par sawu besgalligu mihlestibu.“

„Luhl, luhl“, jau leesmas pa lohgeem fittahs eefschã!“

Scho dsirdebama dahma peezehlahs un meerigi
apstattijahs.

„Tad ta ohtra leeta bij fapnis. Tad fapni re-
dseju, ka manni mihlojeet.“

„At Atalija, zil tohti Lewi mihloju! Bet tag-
gad nahz un ispesti manni; jo schẽ mums abbeem
bohã ja-eet. Pats newarru ne Lew, ne man pa-
lihdsieht — fameschgeju kahju. Deewa deht apschelohjees!

Dahmas azzis taggad tã runnaja: „Waijabschu
mannim tikkã pahri johlu spert, un Tu paliktu
weens pats sawã pohstã, paliktu par ohgli un pel-
neem. Bet schoreis Lawam gallam wehl newaijaga
nahkt — us tam Lew wehl ilgi jagaida, un kad
winsch weenreis kacht buhs — arri tad Lew dsih-
wam japaleek!“ To warreja is dahmas azzim
laffiht.

„Kas nu jadarra?“ winna palluffi praffija.

„Palihdsieht ta flappa no seenas atstumt!“

Atalija to neeku no seenas atstuhmuse gahja pee
lahrda un sneedsa tam rohku, to schis tohti preezigi
fagrahba. Dahma nu nehma Tingles lahrdu tã
behrnu flehpi. — Jau greesti sahka degt — jasteidsahs.

„Kas tad ar dimanteem buhs?“ pilles kungs
kleebsa, kad dahma jau pa treppehm sahka kahpt.

„Divu nastu nespehju nest; kad dimantus lihdsi
nehmu, tad Sums tã japaleek, tadeht dahrgus at-
menus atstahschu!“

Behz tam aisneffa kungu us kahdu jachts mahju,
no furreenes ugguns-grehku skaidri warreja redsieht.

Schi smukka pille pa wissam nobegga. Us ween-
reis no pirmahs tahschas lohgeem leesmas ischah-
wahs — sillas, farkanas, fakkas un baltas, zitta
ar zittu pahrmihdamees — warr buht dimanta af-
meni tur fadegga, kas wairak tã millionu wehrts!

Nu, lai gan dimanti pohstã gahja, tomehr ohtru
millien bih ta mihlaka wehrts, kas lahrdu isglahba:
nabbadsinsch dohmaja, ka dahma nu pa teesi winnu
mihlojoht!

Bet wai tas tà warreja buht? Schi dahma, fo winsch ar warru prezzejis, jeb, skaidral' falktoht, ar warru peespeedis, lai tam par mihtako paleet, ta dahma, kam winsch bruhtganu lifka us Indiju subtiht un fo winsch fliftaku par mirroni padarrija; fo winsch isfmehja un zittu kauschu azzis isnerroja — schi dahma nehma winnu un atstahja dimantus. Tadeht Tingles lahrds dohmaja: „Schi meitene tomehr manni mihtu turr!“

Kam gan nepatiftu, diwu tuhstoschu gaddu no-tittumus weenâ azzumirfli peedsihwoht?

„Riht reisofim us Londoni,“ atwesselojees lahrds us dahmas teiza. „Wai Sums tas patihl?“

„Lohiti patihl!“

„Nu tad braufsim.“

Pils-kungam nebij wairs fo bihtees, ka Atalija behgfoht jeb Londone winnu tadeht apfubdseschoht, ka to ar warru apprezzejis, jo schi patte no sewis ilgu laiku winnu flimmibâ lohpa.

Tingles lahrds gan pawehleja, lai pilli atkal us-buhwejoht, un tas malfaja dauds naudas. Bes tam winnam zittas kahdas leetas deht wajjadseja Londone buht: wajjadseja isrehkinahht, zit ihsti tahs naudas un mantas wehl atlizzees, un tas naw neeka darbs, kad millioneem ja-aprehkina.

Daschu reis jabrihnahs, kâ tahdi laudis, kam millioneem naudas, warr tihri nabbagi palift. Kad beidssoht baggatais nomanna ka winnam tiffai weens millions atlizzees, tee zitti isputtejuschi, jeb ka wehl til simts tuhstoschi, jeb desmit tuhstoschi rohla, wai tad winsch newarr pee beidsama tuhstoscha palift un ta pascha patureht?

Bet par baggatibu walda sawads listens. Pirmais sudduschais millions well zittus lihdt, un dewiadefmit dewini isputtejuschee tuhstoschi nezeesch, ka wehl weens baggatajam paliftu. To jau warr no Krehfusa, Suggera un dauds zitteem tahdeem baggateem prast, par fo pasauls-stahsti runna.

Tingles lahrdam bij mantas wehrtiba lihdt peezem millioneem, bet winsch nesinnaja, kahda starpiba naudai un mantai! Un tahdu kauschu muhsu laikos leels pulks rohdahs.

Winnam, tam lahrdam, bij par leeku dauds mantas, kas pa teesi wehrtiba stahweja — kad pirzeji atgaddijahs, bet kad tahdu pirzeju truhla, tad ta manta nebij ne kam wehrts.

Starp zittahm tahdahm mantahm winnam bij museja, t. i. wezzu laiku leetu-krahjums, fur dasch daschadas wezzu laiku mantas un rihti atrohdam, par fo sinnatneeks no preeka deetu, nesinnatneeks fazzitu: „wezzi dselschi nu pohdu sukses!“

Ar scho sawu museju Tingles lahrds leppojahs. Wissas awises scho wezzu laiku leetu-krahjumu isflawaja, jo tur bij redjami brihnum leeli swehru fauli no wezzeem laikeem, Azteku raksti no Amerikas

(Azteki bij tauta, kas jau fenn ismirruse) un wehl daschadas zittas wezzas leetas, kas retti useetamas.

Kad Tingles lahrds sawu museju gribbejis pahrdohht, buhtu pirzeju arri deesgan atraddees. To Angtu semme dauds tahdu kungu, kas til par to ween behdajahs, us kahdu wihsu warretu sawu naudu isdoht.

Weens lahrds, wahrda Kraundeht, ilgu laiku Tinglem par museju 59,000 mahrzinas sterlinu fohlja. Sau preefsch desmit gaddeem Kraundehts pats ar ween 2000 mahrzinas peeleet, bet Tingles tad ar ween 3000 m. praffa, un us tahdu andele nenahza galla. Warr redseht, ka Tingles lahrds til johfoja ween.

Bet scho gadd' Tingles lahrds nejohfohs. Tiffo Tingle Londone atbrauza, tuhlin bij Kraundeht lahrds flahht; lai gan schis flimmu kahju deht knappi eet warreja, tomehr bij Egiptes preilenes eemihlejees. (Museja raddahs arri eebalsameereti lihki no Egiptes semmes.)

Tingles lahrds nu sawu mihtako, Ataliju, ar Kraundehtli eepasinnaja, bet listahs, ka schis jau no tam fo dsirdejis, tapehz scho dahmu usrunnajoht winnam ar ween missejahs; gribbeja teikt: „mifs,“ bet pehz pahrlabbodamees „miladi“ fazzija. Zittad Kraundehts bij pret scho dahmu deesgan mihtligs; winsch par tahm wezzahm leetahm tai dauds fo stahstija. Us kaulaem norahdidams isteiza, kas tas par swehru bijis un ap kurru laiku dsihwojis; iszirstas bilde redsedami Kraundehts tuhlin pastahstija, kurras tautas deewellis tas effoht.

Karra-eerohtschu sahle winsch par katru faruhfesjuschu johbenu sinnaja teikt, fur tas israkts, kam peederrejis un kas ar to nokauts. Stahstija arri, kurra Turku pille ar scho ahdas leelgabbalu effoht apschauta u. t. pr.

Beidssoht tiffa pee kahdahm aisflehgtaghm durwim.

Tè nonahzis Kraundehts lifka pirftu pee deggana un Tinglem praffija: „Wai dahmai tohs kappus arri rahdisim?“

„At rahdeet!“ Atalija luhdsahs.

„Manna miladi no neekeem nebihstahs wis,“ Tingles lahrds teiza.

„Wai tur breefmigas leetas redsamas?“

„Lohiti breefmigas!“ Kraundehts atbildeja.

„Slehdseet til durwis wakkâ,“ Atalija teiza.

Tingles lahrds nu atflehdja durwis, kas tuhlin muhri pasudda, t. i. muhri eewilkahs, un Atalija redseja schauru tumfchu allu, fur pa treppehm bij pagrabbâ jakahp.

Schim pagrabbam nebij ne kahdu lohgu, un tomehr bij wihs zaur gaisch, jo us weena galda degga lampa no (balta) kristall-atmena.

„Ah, tè gan kahds dsihwo“ — Atalija praffija — „jo lampa us galda degg tà kâ istabâ?“

„Sinnams! Tè dsihwo diwu tuhstoschu gaddu wezzi mirroni,“ Kraundehts isflaidroja.

„Un ta lampa gan ne kad ne-isdseseet, degg muhschigi?“

„Tà irr gan,“ Kraundehls it no teefas fazzija.

Atalija fahka brihnum drohscha rahditees, jo see-weefchi labpracht fakkahs duhschigi effoht, bet tas retti ween teefa. Winna aptaustija wiffas leetas nehma mumijas rohka, pazehla fruhsehm jeb poh-deem wahkus, fur pehz wezzu laiku eeradduma flawenu farra-woddonu pelnus un pihschtus no winnu fadedsinateem lihkeem paglabbaja.

„Skattatees, miladi, schi Egiptes mumija irr ta smuffaka; winnu atradda Keöpa piramide*), no tam warr prast, ka ta pee Waraü (Kehninu) zilts peederr. Apdohmajeet, miladi, ka schi seeweefchu mumija preefsch trim tuhstoscheem gaddeem til pat laipnigi smaidija ka Zuh, bet pa wiffu scho laiku kluffa un behdiga isfatahs.“

„Winnai gauschi mohdiga aube,“ Atalija atteiza, „tahdu aubi warretu attal par jaunu mohdi eezelt.“

Kraundehls raustija plezzus. „Ka jau seewischkis! Pee paschahm mumijahm winnahm galwas puzzeschana prahkä nahk; labbat wajjadsetu apdohmaht, zil tas nepatihkama leeta, til ilgus gaddus nepahrwehrtitam buht un ne kad nesapuh. Nu, redsefim, zil Zums jel ta duhscha stipra buhs. Wai negribbeet, miladi, tahs muhschigahs lampas apbrihnobt? Winna schinni museja ta dahrgaka manta.“

„Pa teesi ta man par wiffahm leetahm wairaf patiftu!“

Lampa stahweja us missina galda, pee galda us missina krehfla fehdeja brunneeks tehrauda brunnas gehrbees; winsch bij no auguma par zitteem zilwekeem leelaks. Brunnas bij tumfschi fillas un apflahja wihra augumu ta ka swihnas no galwas lihds pat kahju gallam, tadeht schis arri ka krokdils isfattijahs.

„Wai drihstu to lampu rohka nemt?“ Atalija prassija.

„Ja, bet sneedseet man pa preefschu ohtru rohku, jo Zums kahds sflitums warretu notift.“

„Pateizohs; kahds sflitums man warretu notift. Gan patte fargaschohs!“

Kraundehls tomehr Tingles lahrdam ar azzim metta, lai dahmai ais mugguras nostahjotees, winna warroht pagihbt — jo tas effoht pee wiffahm dahmahm lihds schim gaddijees, kas to brunneeku apmeklejuschas. Pee missina galda warreja tift, kad pa trim kahpehm us augschu gahja.

Tiffo Atalija us pirmahs kahpes kahju usspeeda, tad mehmais brunneeks tuhlin no sawa missina krehfla peezehlahs.

Bits seewischkis buhtu brehkdams atpakkaf skrehjis, kad schis kehms peezehlahs, bet Atalija winnam ar sawu metta fazzidama: Good bye!**) schis brunneeks laipnigs, tiffo dahmas tuwojahs, tuhlin no krehfla peezehlahs.“

*) Piramides effoht Egipte peeminnas simeh jeb Kehninu kappi no almeneem duhweti, appalschä tohti platti, wirju gluschi schauri, ar brihnum leetahm ischetschubrigahm laudsehm faldschinajami. To leelako, effoht Keöps duhwetis; winna wehl taggad tur stahw.

**) Apfweizinaschana.

Kad Atalija kahju us ohtras kahpes speeda, tad tas tehrauda brunneeks sohbenu pazehla, un schinni azzumirski tahs bailigahs dahmas reis no reises apgihba.

Bet Atalija scho brunneeku pagreift us luhkodama it laipnigi fazzija: „Al, tahds wezs brunneeks to par leelu gohdu neturrehs, dahmas ar sohbeni sifst?“

To fazzidama winna kahju us treschahs kahpes spehra.

Un brunneeks pa teesi nesitta, Atalija lihds galdam nogahjuse warreja pee lampas fertees, bet nespehja pazelt, jo bij pee galda peeefkrühweta.

Abbi lahrdi no preeka ar rohkahm plaulschinaja.

(Us preefschu wehl.)

Leischu firsts Gedimins un Leischu sweineeks Jagails.

(Statt. Nr. 34. Beigums.)

„Winsch nepaklausija, tapehz ka Zums bij japaklausa. Firsta gohdiba! kad manni nabbaga sweineeku negribbedamu israhwaht is mannas buhdinas un manni zehlahk par gubernatori, tad mannim fazzijahk: „Jagail, tewim augstako teefu ustizzu. Isturrees taifni prett katru, nefaudsi ne wifs leelako! Pats firsts stahw semm liffumeem!“ Kad ta us mannim runnajahk, tad fwehti esmu swebrejis, Zuhfu prahku, kas arri irr Deewa prahks, isdarriht. Un to arri isdarrihschu. Es aizinaju Zuh, Leischu semmes firstu, us riht ap pufsdeneas laiku us Giraldas plazzi, kas tai weetai lihdsas, fur to nedarbu effat padarrihuschi. Tur sawu spreedumu fanemseet!“

To fazzijis Jagails firstam metta ar rohku, ka warroht aiseet un tad pats arri aishahja, pawaddihts no augstas teefas peeefdetajeem.

Firsta firsd gauschi bij kustinata. Winsch tohti preezajahs, ka tahdu wihru bija usgahjis, kas no neweena zilweka nebihjahs un taifnibu isdarrija, zilweka ahrihu gihmi un buhschanu nemas ne-usluhdams. Winsch tadeht apnehmahs, ohtra deena us Giraldas plazzi parahditees, til ween no diweem augstmaneem pawaddihts, lai ne-isslitohs, itt ka Jagailu gribbetu baidiht. Weens no firsta abbeem lihdsineekeem bij tas mums jau pasihstams Witolds, ohtram Giromirs bij wahrda.

Wiffa pilssehta drihs dabbuja sinnu par scho nedfirdetu notiffumu, ka Jagails firstu aizinajohk pee teefas un ka firsts paklaushk.

Ohtra deena neslaitami kauschu barri fatezzeja us Giraldas plazzi.

Gan firsta padohma deweji ar warru gribbeja, lai firsts ne-eijohk, jeb lai taf wairaf lihds nemohk to pawadditaju. Bet firsts palikka pee ta, ka diwi wihri ween winnu lai pawaddohk. Weidsch taf wehl pakahwa, ka diwpadfmit augstmanni winnam no pakkakas gahja, bet bes farra eerohscheem. Turklahk firsts winneem stipri peeohhdinaja, lai itt nefe nedarroht, ja winsch pats teem to nepawehleschoht.

Tif ko laudis firštu redseja, tad tam leeliski us-gawileja. Firšts gan labbi mannija, kapehž kautini winnu tā gohđinaja, prohti tapehž ka gubernatora aizinašchanai bija pallaustijis.

Platscha widdū, paaugstinatā weetā augsta teefa turreja fawu sehdeschanu. Jagails bij par preefsch-sehđetaju. Winnam pa labbo rohku stahweja firšta iziršts tehls, ar firšta gohđa-sihmehm puschkohts. Bende ar leelu sohbinu stahweja lihdsās.

„Tē es esmu!“ tā firšts issauzahs, kad teefai pretti bij atnahžis — „Ko no mannim gribbat?“

„Leischu firšts,“ — tā Jagails pazeldamees fazzija — „Juhš effat pahrlēzinati, ka to nakts fargu Sandomiru effat nokahwusch, kad winsch fawu ammatu isdarrija. Schis nedarbs nahwi pelna.“

Tē kauschu pulks palikka nemeerigs un stipri sahka turneht. Winneem liffahs, ka Jagails tahlat' ei-joht ne kà tam peenahžahs.

Bet firšts fazzija: „Kluffu, lai augsta teefa darra kas darrams!“

Laudis palikka Kluffu.

„Un tā tad Jums spreeschu“ — tā gubernatoris tahlat' fazzija — „nahwes spreedumu. Bet kad žits neweens kà Deews, kas Jums krohni us galwu lizzis, nedrihst aistift ne Juhfu galwu ne Juhfu krohni, tad schis spreedums tiks isdarrihts pee scha Juhfu iziršta tehla. Taggad es fawu ammatu esmu isdarrijis. Lai nu bende darra fawu ammatu!“

Bende pazehla sohbinu un firšta tehlam galwu nozirta, ta ar skannu nokritta pee semmes.

„Wehl augsta teefa pawehl,“ — tā Jagails fazzija — „ka lai schi noziršta galwa us almina stabbu teef likta tahs mahjas preefschā, tur Sandomirs nokauts tizzis un lai tur paleef weffelu mehneš no weetas.“

Tē firšts tuwat' peegahja pee Jagaila, tam rohku speeda, to pee fawahm kruhtim speeda un fazzija:

„Gubernator, es no firšs preežajohs, ka Jums Juhfu augsto ammatu esmu ustizzejis. Es redsu skaidri, ka wiffā Leischu semmē ustizzigaka un taisnata wihra nau kà Juhš. Es Juhš apstiprinaju no jauna Juhfu ammatā. Wai katram, kas Juhš negohđina, jeb kas Jums nepaklausa! Juhfu spreedums irr taisns, tihri taisns. Tif ween schi noziršta galwa netif weenu mehneš lai paleef islikta us stabba, bet lihds kamehr sakrittihš pihschłōs, lai arri pehžnahkami dabbu sinnah, kahds taisns teefatajs Jagails bijis!“ —

D s i r k š t e l e.

Wiblestiba bes tiktuma un brihwestiba bes liktuma ne nuhscham nepastahwes; tarehž til tahds miht fawu tautu, tam tiktums un tiktai tahds buhs brihwē, kas liktumus eewebro.

Tunnis. Kad es buhtu keisars, tad es wiffas jaunās mohdes atželtu un nekautu wis laudihm tā ehmoti isgehrbtees; tiktai naudū wēlta patehre.

Drillehis un dabujams pee bilshu un grahmatu-drillehaja Ernst Plates, Rihgā, pee Pehtera-basnijas.

Laiminšch. No tam nekahds labbums neat-lehktohs, tiktai sfrchdereem, kuhptscheem un dascheem žitteem no tam skahde izjeltohs; bet labbums kahds neweenam nebuhtu.

Tunnis. Kà nu ne? Mufsu seeweefchi, kad tee trakkahs mohdes atstahtu, buhtu dauds weffeligakas neka taggad, kur tahs leeku mattu zekulu peelee, lai daschu tufschu pakauš neredsetu, kur tahs few widdus pahrlēku fashnauds, lai dohmatu, ka winnas bes ehšchanas istiftu, un žaur tam fawu weffelibu saude.

Laiminšch. Lai nu ar weffelibu kà ar weffelibu, tomehr no tahdas mohdes faws labbums.

Tunnis. Kahds labbums?

Laiminšch. Tu warri tuhlin redseht, kahda dabba seewischkim. Jo teewaks widduklis, jo wairak ta us spindeli (lapseni) sihmejahs, kas meddus nekrahj bet sihwi dseht.

Tunnis. Ja tew nu taisniba buhtu, tad falki, kas par dabbu tahdam, kam melni swahrki muggurā.

Laiminšch. Tahds gaismu eenihd, tumsu miht; tahds — — —

Tunnis. Deesgan! Sahlš atkal melst, kà to-reis, kad gribbeji cetecept, ka wilks aits-ahdā staigajoh.

Lahmeneeks.

Sohbugalla fakkami wahrđi.

Sihpolus, kiplohtus bruhseht ne mas naw skahdigi, Bet kad us eelahm tee smird, tad tas neweffligi.

Kur kommunas un petroleuma smakka leela, Tur naw drohscha mischana, wai tas buhtu mahjā, sehā jeb eelā.

Kas parrabus taifa un dshwo lustigi, Tas lihđsinajams ihsti ar Tweres ehsefeli.

Nis treij-kahju speegeli ko pašneedsat, Dauds wairak kà kahroj'schi atšneegsat.

Krampi ahreht steigšchus waijagoht, Klaufoht to žits itt ne kahdu krampi netaupoht.

Pareisi, pagreisi dauds pahrmihšs teef, Daschs maldigs par nemaldigu few dehweht leef.

— r.

Aklam gaismas waijaga.

Kahds neredšigs gahja tumschā nakti ar wehš-lukturi rohka.

„Kam jums, neredšigam, gaismas waijaga?“ waijaja scho kahds žekā fatappis.

„Lai tee redšigee manni tumschumā nefagruhsta,“ atteiza aklajs. L.

Atbildedams redaktehšs A. Leitan.